

Warszawa, 7 czerwca 2023 r.
KL/222/96/PG/2023

Pani
Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

W ślad za stanowiskiem Konfederacji Lewiatan z dnia 31 maja 2023 r. (sygn. KL/212/90/PG/2023), w nawiązaniu do toczących się prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3237), dalej jako „Nowelizacja”, przesyłam stanowisko uzupełniające sektora biogazu rolniczego i składowiskowego działającego w ramach Rady OZE Konfederacji Lewiatan, przedstawiające obawy dotyczące ograniczeń nierynkowych w zawartych w autopoprawce do Nowelizacji (druk nr 3237-A), dalej jako „Autopoprawka”.

Sektor biogazu dostrzega istotne ryzyko wprowadzonych zapisów, stojących w opozycji do bieżących działań rządowych mających na celu przyspieszenie budowy nowych instalacji biogazowych (zwłaszcza biogazowni rolniczych), charakteryzujących się największym opóźnieniem w stosunku do KPD, z udziałem poniżej 1% w stosunku do mocy zainstalowanej wszystkich OZE. Obawy dotyczą zwłaszcza tych zapisów proponowanych w Nowelizacji, które pozwalają operatorom sieci dystrybucyjnych na wprowadzenie w umowach przyłączeniowych (lub dystrybucyjnych przy zmianie warunków) możliwości ograniczania pracy instalacji nawet do 12 godzin dziennie bez prawa do odpowiedniej rekompensaty. Rozumiejąc intencje ustawodawcy stwierdzamy jednak, iż zawarte w Autopoprawce propozycje nie są w pełni zgodne z uregulowaniami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Rozporządzenie 2019/943), przede wszystkim w zakresie art. 13 ust. 6.

Biogazownie jako źródła stabilne i niezależne pogodowo pełnią istotną funkcję w dostawach energii, przy jednoczesnym stabilizowaniu tzw. „końcówek” sieci energetycznych, co jest zauważalne zwłaszcza w sytuacji dominującego udziału pogodozależnych źródeł OZE w polskim systemie elektroenergetycznym.

LEWIATAN

Chcielibyśmy zwrócić uwagę na inne elementy, które mogą przynieść negatywne skutki dla funkcjonowania i rozwoju sektora biogazowego:

1. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła z biogazu nie jest jedynym celem prowadzonej działalności. W pierwszej kolejności mówimy tutaj o aspektach środowiskowych dotyczących zagospodarowania produktów ubocznych i odpadów z intensywnej działalności rolniczej, np. gnojowicy (zwłaszcza świńskiej) lub obornika (zwłaszcza drobiowego). Wstrzymanie lub ograniczenie produkcji energii elektrycznej musi przełożyć się na ograniczenie produkcji biogazu, a tym samym na ograniczenie wykorzystania produktów ubocznych i odpadów. Poza aspektem zwiększonego oddziaływania na otoczenie, pozostaje aspekt prawny, warunkujący działalność w postaci intensywnej hodowli zwierząt od konieczności zagospodarowania produktów ubocznych i odpadów w biogazowni (pozwolenia zintegrowane) oraz uwarunkowań wykazania niskiego śladu węglowego w produkowanej żywności.
2. Następuje znaczny przyrost instalacji wykorzystujących ciepło wytwarzane w procesach wysokosprawnej kogeneracji do ogrzewania okolicznych ferm, domostw i obiektów użyteczności publicznej na terenach wiejskich. Z uwagi na fakt, że w ramach tego typu inwestycji sieć ciepłownicza jest budowana praktycznie od zera, biogazownia jest w istocie instalacją infrastruktury krytycznej i jedynym źródłem jej zasilania. Jakikolwiek ograniczenia pracy instalacji w kogeneracji będą powodować przerwy w dostawach ciepła co w dalszej kolejności przełoży się na brak zainteresowania wykorzystaniem tego taniego i niskoemisyjnego źródła ciepła, a tym samym na brak zgody lokalnej społeczności na lokalizację biogazowni kogeneracyjnych.
3. Nie można pomijać aspektów wpływu nierynkowego redysponowania w wersji zaproponowanej w Autopoprawce na pracę samej instalacji. Dobrze funkcjonująca instalacja wymaga utrzymania stabilnych warunków biologicznych w komorach fermentacyjnych. Wstrzymanie pracy instalacji ze względu na odłączenie od sieci przez operatora dystrybucyjnego, skutkuje koniecznością wyłączenia jednostki kogeneracyjnej, zasilającej potrzeby własne instalacji (energia elektryczna i ciepła), a to z kolei może spowodować wahania w wydajności procesów fermentacji, lub w przypadku dłuższych okresów, prowadzić nawet do całkowitego ich zatrzymania (np. powstanie rozwarstwienia masy wskutek braku mieszania lub znaczny spadek temperatury). Nagłe i nieplanowane wyłączenia silnika agregatu kogeneracyjnego może również przełożyć się na jego częstsze awarie, a tym samym krótszą żywotność.
4. Należy wspomnieć również o aspekcie ekonomicznym. System wsparcia, a zwłaszcza wysokość cen referencyjnych, nie uwzględnia w swoich założeniach możliwości pracy

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

instalacji poniżej 80% efektywnego wykorzystania mocy, co sytuuje biogazownie jako najbardziej wydajne źródło OZE. Jakikolwiek ograniczenia możliwości pracy przełożą się na problemy finansowe właścicieli instalacji, co skutecznie zniechęci potencjalnych Inwestorów, podobnie jak miało to miejsce w latach obowiązywania świadectw pochodzenia (zwłaszcza Zielonych Certyfikatów).

Tak istotne zalety instalacji biogazowych, a zwłaszcza kogeneracyjnych biogazowni rolniczych, dla systemu energetycznego znajdują odzwierciedlenie w przywołanym Rozporządzeniu 2019/943. W myśl art. 13 ust. 6 lit. b, wszelkie ograniczenia pracy biogazowni jako źródła energii wytwarzanej w kogeneracji, powinny następować po wyczerpaniu wszelkich możliwości stabilizacji systemu energetycznego, w tym po wyłączeniach innych źródeł OZE.

Dodatkowo, jako że w tym przypadku mówimy o instalacjach konsumujących część energii na potrzeby własne biogazowni (podtrzymanie procesów technologicznych) oraz powiązanych z nimi gospodarstw lub zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego, możemy również uznać, że spełnione są także przesłanki, o których mowa w art. 13 ust. 6 lit. c Rozporządzenia 2019/943. Brak zasilania potrzeb własnych biogazowni, nawet przez 6-8 h, może spowodować nieodwracalne skutki w mikrośrodkowisku zbiorników fermentacyjnych, co w najgorszym przypadku może spowodować konieczność utylizacji złoża oraz ponownego przeprowadzenia rozruchu technologicznego. Ponadto, częste wyłączenia jednostek kogeneracyjnych i pozostawienie ich w bezruchu powodują ich szybsze zużycie, a co za tym idzie zwiększają koszty prowadzonej działalności i zwiększają ryzyko przyszłych awarii. Wszelkie ograniczenia pracy jednostek kogeneracyjnych nie powinny odbywać się przez ich całkowite wyłączenia, lecz przez obniżenie ich bieżącej mocy do minimalnego poziomu wynikającego z dokumentacji techniczno-ruchowej silnika kogeneratora, czyli 50% mocy znamionowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, proponujemy zmianę zapisów zaproponowanych w Autopoprawce w zakresie zawartych w art. 1 pkt. 13 Nowelizacji (w art. 7 Ustawy – Prawo energetyczne), poprzez nadanie dodawanym w art. 7 ust. 2f i ust. 3ba następującej treści:

2f. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu, ciepła z biogazu lub biometanu z biogazu, wyposażonej w magazyn biogazu, dla których wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d(2a), postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e:

LEWIATAN

- 1) zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których ograniczenia mogą zostać wprowadzone,
- 2) nie mogą ograniczyć możliwości tej instalacji do wprowadzania energii elektrycznej do sieci z:

a) gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby,

b) a przez pozostały okres doby z mocą równą połowie gwarantowanej mocy przyłączeniowej, nie mniejszą jednak niż moc umożliwiająca wywiązanie się z zobowiązań w zakresie dostaw ciepła lub chłodu, bez wypłaty z tego tytułu rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 Rozporządzenia 2019/943.

3ba. *W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d3, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przez to przedsiębiorstwo możliwości wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby, a przez pozostały okres doby z mocą równą połowie gwarantowanej mocy przyłączeniowej, nie mniejszą jednak niż moc umożliwiająca wywiązanie się z zobowiązań w zakresie dostaw ciepła lub chłodu.*

Sektor biogazu, a zwłaszcza biogazu rolniczego, postrzega przedstawione w przedmiotowej Autopoprawce przepisy jako niebezpieczne, mogące w znaczy sposób spowodować zahamowanie procesów inwestycyjnych ze względu na pojawienie się znacznego ryzyka spadku efektywności wykorzystania mocy (dobrze funkcjonująca biogazownia pracuje średnio 23h/dobę) i innych atutów biogazowni.

Należy podkreślić, iż jako Rada OZE Konfederacji Lewiatan w pełni wspieramy kierunkowo ideę wykorzystania ogromnego potencjału instalacji biogazowych (zwłaszcza biogazowni

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

rolniczych) w celu bilansowania systemu elektroenergetycznego. Niemniej jednak nie może to odbywać się tylko na poziomie restrykcji (zagrożających stabilnej pracy instalacji), ale musi dotyczyć również zachęt. Zaproponowane w niniejszym piśmie rozwiązania mogą przyczynić się do osiągnięcia celu bez negatywnych skutków dla właścicieli instalacji biogazowych oraz stabilizacji systemu elektroenergetycznego, odblokowując w ten sposób ogromny potencjał innych źródeł OZE.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Ekspertką ds. Energetyki i Legislacji Departamentu Energii i Zmian Klimatu Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy